

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 532/2023-8

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Dudíťa a Libora Duľu v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 9 Cdo 138/2021 z 25. apríla 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia označení v záhlaví tohto uznesenia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 21. augusta 2023 domáhajú vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd napadnutým uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovatelia navrhujú zrušenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu a vrátenie veci na ďalšie konanie, ako aj priznanie náhrady trov právneho zastúpenia.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovatelia boli stranou v konaní vedenom Okresným súdom Poprad (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 17 C 59/2017 v procesnom postavení žalobcov, ktorí sa proti žalovaným domáhali určenia neplatnosti dobrovoľnej dražby. Okresný súd rozsudkom č. k. 17 C 59/2017 z 23. októbra 2018 žalobu zamietol a sťažovateľom uložil povinnosť nahradiť žalovaným trovy konania. Okresný súd zdôraznil, že žalobe sťažovateľov nemožno vyhovieť z dôvodu uplynutia trojmesačnej prekluzívnej doby podľa § 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov, podľa ktorého právo domáhať sa určenia neplatnosti dražby zaniká, ak sa

neuplatní do troch mesiacov odo dňa príklepu okrem prípadu, ak dôvody neplatnosti dražby súvisia so spáchaním trestného činu a zároveň ide o dražbu domu alebo bytu, v ktorom má predchádzajúci vlastník predmetu dražby v čase príklepu hlásený trvalý pobyt podľa osobitného predpisu; v tomto prípade je možné domáhať sa neplatnosti dražby aj po uplynutí tejto lehoty. Okresný súd v konkrétnostiach uviedol, že žaloba bola podaná 9. novembra 2017 o 23.47 h, pričom podanie bolo urobené bez autorizácie podľa osobitného predpisu, a preto ho bolo potrebné doplniť a doručiť okresnému súdu do 10 dní. Táto lehota vyplývajúca z § 125 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) je hmotnoprávna, čo znamená, že doplnené podanie je potrebné doručiť súdu do 10 dní. Keďže predmetné podanie bolo doručené v listinnej podobe okresnému súdu 22. novembra 2017, okresný súd na e-mailové podanie z 9. novembra 2017 neprihliadal, keďže nebolo doplnené v 10-dňovej hmotnoprávnej lehote. Okresný súd preto uzavrel, že žaloba bola podaná až 22. novembra 2017, t. j. po uplynutí 3-mesačnej prekluzívnej lehoty vyplývajúcej zo zákona, a žalobu zamietol.

3. Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) rozhodnutie súdu prvej inštancie rozsudkom č. k. 13 Co 36/2019 z 19. februára 2020 potvrdil ako vecne správne. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie krajský súd na zdôraznenie správnosti výroku doplnil, keď zdôraznil, že z úradného záznamu z 28. novembra 2017 (č. l. 11) vyplýva, že vzhľadom na to, že žaloba bola doručená okresnému súdu v nočných hodinách, zapísaná mohla byť najskôr 10. novembra 2017, avšak zo strany podateľne došlo k pochybeniu a nebola zapísaná do súdneho registra až do momentu, keď bola doručená okresnému súdu v listinnej podobe. Podpísaná žaloba bola v listinnej podobe doručená okresnému súdu 22. novembra 2017, pričom na poštovú prepravu bola podaná 20. novembra 2017. S poukazom na uznesenie najvyššieho súdu č. k. 1 Obo 19/2017 z 30. januára 2018 krajský súd akcentoval hmotnoprávny charakter lehoty stanovenej v § 125 ods. 2 CSP. Krajský súd konštatoval, že žaloba bola doručená 9. novembra 2017, avšak bez zaručeného elektronického podpisu, preto bolo nevyhnutné podanie doplniť do 10 dní. Lehota na doplnenie začala plynúť 10. novembra 2017 a uplynula 19. novembra 2017, pričom doplnenie podania bolo podané na poštovú prepravu až 20. novembra 2017, pričom reálne sa dostalo do sféry okresného súdu až 22. novembra 2017, a preto nebola dodržaná zákonná 10-dňová hmotnoprávna lehota a na podanie žaloby z 9. novembra 2017 podanej e-mailom nemožno prihliadať.

4. Dovolanie podané z dôvodu zmätočnosti rozhodnutia odvolacieho súdu podľa § 420 písm. f) CSP bolo napadnutým uznesením najvyššieho súdu odmietnuté ako neprípustné podľa § 447 písm. c) CSP.

5. V dovolaní sťažovatelia argumentovali, že elektronické podanie vo veci samej bolo doplnené v 10-dňovej zákonnej lehote, keďže lehota stanovená v § 125 ods. 2 CSP je lehotou procesnou. Svoju argumentáciu podporili odkazom na uznesenie najvyššieho súdu č. k. 8 Cdo 152/2019 z 19. augusta 2019.

6. K hlavnej dovolacej námietke najvyšší súd v napadnutom uznesení zdôraznil, že v rozhodovacej činnosti dovolacieho súdu (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 9 Cdo 199/2022 a 7 Cdo 261/2021) došlo k posunu, keď lehotu stanovenú v § 125 ods. 2 CSP rozhodovacia činnosť považuje za lehotu hmotnoprávnu, ktorej márne uplynutie má za následok stratu práva, pričom ju nie je možné predĺžiť a ani odpustiť jej zmeškanie. Na podklade zistení vyplývajúcich z rozhodnutí súdov nižšej inštancie najvyšší súd konštatoval, že nedodržaním 10-dňovej hmotnoprávnej lehoty

právoplatného rozhodnutia, ktorým malo dôjsť k porušeniu označených práv (§ 123 ods. 3 zákona o ústavnom súde). Ide pritom o odstrániteľné nedostatky návrhu, resp. ústavnej sťažnosti.

12. Aj napriek uvedenému však ústavný súd vo vzťahu k uvedeným nedostatkom náležitostí ústavnej sťažnosti nepostupoval podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde a nevyzýval sťažovateľov na ich odstránenie. Za určitých okolností totiž môžu prevážiť hľadiská procesnej efektívnosti a rýchlosti konania a ústavný súd vtedy rozhodne o podanej ústavnej sťažnosti aj bez odstránenia nedostatkov podania. Je to tak v prípade, keď ústavný súd dospeje k záveru, že ani doplnenie ústavnej sťažnosti by za žiadnych okolností nebolo spôsobilé privodiť sťažovateľom úspech pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti (m. m. IV. ÚS 484/2020). Je to tak aj v posudzovanej veci, keď ústavný súd zistil dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti, ktorý bližšie rozoberá ďalej.

13. V kontexte označených práv na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie ústavný súd konštatuje, že právo na spravodlivé súdne konanie sa v civilnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za ktorých splnenia civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred civilným súdom vrátane dovolacích konaní (m. m. II. ÚS 581/2017). Ústavný súd stabilne judikuje, že otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu (napr. IV. ÚS 238/07, IV. ÚS 499/2011, IV. ÚS 161/2012, II. ÚS 98/2017). Otázka posúdenia prípustnosti dovolania, resp. v prípade dovolania podaného z dôvodu zmätočnosti [§ 420 písm. f) CSP] otázka posúdenia prípustnosti a dôvodnosti dovolania je vnímaná ústavným súdom primárne ako otázka interpretácie (obyčajného) zákona a v tomto smere sa najvyššiemu súdu ponecháva značná autonómia s tým, že vyriešenie tejto otázky samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení práva sťažovateľa (napr. II. ÚS 324/2010, II. ÚS 410/2016), samozrejme, za predpokladu, že ide o riešenie ústavne udržateľné (IV. ÚS 198/2020, IV. ÚS 231/2021). Zároveň ústavný súd svojimi rozhodnutiami oponuje najvyššiemu súdu vtedy, ak tento dovolania posudzuje príliš formalisticky a reštriktívne so zreteľom na skutočný obsah dovolania a princíp materiálneho (nie formálneho) posúdenia existencie dôvodov zakladajúcich možnosť dovolacieho prieskumu (I. ÚS 336/2019, I. ÚS 186/08, I. ÚS 164/2012, IV. ÚS 372/2020, IV. ÚS 231/2021).

14. Vzhľadom na už uvedené ambíciou ústavného súdu nie je hodnotiť, či sťažovateľmi podané dovolanie, v ktorom namietali existenciu vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP, je prípustné a zároveň dôvodné, čo by bolo neprípustným zásahom do rozhodovacej autonómie dovolacieho súdu v otázke posudzovania prípustnosti a dôvodnosti dovolania (m. m. II. ÚS 324/2010, II. ÚS 410/2016). Úlohou ústavného súdu je posúdiť napadnuté uznesenie najvyššieho súdu z toho pohľadu, či závery v ňom uvedené zodpovedajú požiadavkám obsiahnutým v práve na spravodlivé súdne konanie, a teda či sú ústavne udržateľné (m. m. IV. ÚS 372/2020, IV. ÚS 197/2021).

15. Za nespravodlivé, a tým aj ústavne neudržateľné, považujú sťažovatelia odmietnutie dovolania smerujúceho proti rozhodnutiu odvolacieho súdu z dôvodu, že v čase podania dovolania (máj 2020) ešte neexistovala rozhodovacia prax dovolacieho súdu, ktorá by lehotu na dodatočné doručenie podania podľa § 125 ods. 2 CSP považovala za hmotnoprávnu. Podľa ústavného súdu argumentácia sťažovateľov v tomto smere neobstojí.

16. Už krajský súd sa vo svojom rozhodnutí (bod 3 tohto uznesenia) odvoláva na rozhodovaciu činnosť dovolacieho súdu – rozhodnutie najvyššieho súdu č. k. 1 Obo 19/2017 z 30. januára 2018 k charakteru lehoty stanovenej v § 125 ods. 2 CSP. Podľa citovaného rozhodnutia už z formulácie, podľa ktorej musí byť podanie vo veci samej v lehote 10 dní súdu doručené, je zrejmé, že ide o tzv. hmotnoprávnu lehotu, pred ktorej uplynutím sa podanie musí reálne nachádzať na súde, ktorému je adresované. Pre zachovanie lehoty preto nestačí, ak sa podanie posledný deň lehoty odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť, napr. poštovému podniku (§ 121 ods. 5 časť vety pred bodkočiarkou CSP). Skutočnosť, že lehota podľa § 125 ods. 2 CSP je tzv. hmotnoprávnou lehotou, možno vyvodiť aj z dôvodovej správy k citovanému ustanoveniu. Nedodržanie lehoty Civilný sporový poriadok sankcionuje tým, že na predchádzajúce neautorizované elektronické podanie sa neprihliada, čiže ako keby vôbec nebolo urobené.

17. Už uvedený názor nachádza svoju podporu aj u odbornej verejnosti (k tomu pozri ŠTEVČEK, M., FICOVÁ, S., BARICOVÁ, J., MESIARKINOVÁ, S., BAJÁNKOVÁ, J., TOMAŠOVIČ, M. a kol. *Civilný sporový poriadok. Komentár*. Praha : C. H. Beck, 2016, s. 449.).

18. S prihliadnutím na rozhodovaciu činnosť najvyššieho súdu existujúcu už v čase podania dovolania a rovnako tak v čase rozhodovania súdov nižšej inštancie podporenú odbornou verejnosťou, ako aj následnými rozhodnutiami uvedenými v samotnom napadnutom uznesení najvyššieho súdu, ktoré podporujú záver o stabilizovaní právneho názoru na vec dodatočného doručenia podania, ktoré bolo podané v elektronickej podobe bez autorizácie (bod 6 tohto uznesenia), argumenty sťažovateľov nemôžu obstať.

19. Rovnako neopodstatnene vyznievajú argumenty obsiahnuté v bode 8 tohto uznesenia, ktoré vychádzajú z uplatnenia premisy, podľa ktorej ak by žalobu sťažovateľa nedoplnili správne, potom by listinná žaloba bola evidovaná pod inou spisovou značkou, a teda by bola pridelená inému zákonnému sudcovi. Odkaz najvyššieho súdu na § 96 ods. 2 CSP, podľa ktorého všetky písomnosti, ktoré sa vzťahujú na to isté konanie, tvoria súdny spis, a teda sú zapísané pod totožnou spisovou značkou, je relevantný a aj opodstatnený a robí premisu sťažovateľov bez zjavného logického a zákonného podkladu. Napokon zo zákonných ustanovení priamo vyplýva previazanosť podania vo veci samej, ktoré bolo urobené bez autorizácie s dodatočným doručením podania, a preto niet dôvodu, aby dodatočné doručenie totožného podania bolo zapisované do súdneho registra pod novou spisovou značkou. Aj z týchto dôvodov je argumentácia sťažovateľov bez právnej relevancie.

20. Napokon ústavný súd nerozporuje argumentáciu sťažovateľov o pochybení vo veci konajúceho okresného súdu pri zápise doručenia podania urobeného e-mailom bez autorizácie, ktoré spočívalo v tom, že k zápisu doručenia tohto podania do súdneho registra došlo až v momente, keď bolo podanie doručené okresnému súdu v listinnej podobe. Táto okolnosť sama osebe však nijakým spôsobom nespochybňuje záver o tom, že k dodatočnému doručeniu podania v listinnej podobe nedošlo z dôvodu uplynutia lehoty. Krajský súd pritom, obdobne ako okresný súd, vychádzal zo skutočnosti, že žaloba bola doručená 9. novembra 2017, a to aj napriek tomu, že k zápisu doručenia tohto podania do súdneho registra došlo neskôr. Samotné pochybenie okresného súdu pri zápise doručenia žaloby, ktorá bola doručená bez autorizácie podľa osobitného predpisu, preto samo osebe nemôže mať pre výsledok posúdenia dodatočného doručenia podania právnu relevanciu.

21. Berúc do úvahy čiastkové závery k jednotlivým námietkam sťažovateľov, ústavný súd konštatuje, že nezistil žiadny nedostatok majúci charakter porušenia práva na spravodlivé súdne konanie, ktorý by odôvodňoval zásah do napadnutého uznesenia najvyššieho súdu. Keďže z ústavnoprávneho hľadiska niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého uznesenia najvyššieho súdu z pohľadu argumentácie sťažovateľov, ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol v súlade s § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

22. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, zaoberať sa ďalšími návrhmi v nej uplatnenými stratilo svoje opodstatnenie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. októbra 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu